

به گوش باشید

آموزش با پادکست؛ همیشه و هر جا

((مریم فلاحي / دانشجوی دکترای تکنولوژی آموزشی))

پادکست چیست؟

پادکست عبارت است از گفت‌وگوهای رادیو اینترنتی که می‌توان فایلشان را دانلود و سر فرصت گوش کرد. کلمه «پادکست» (Podcast) از ترکیب دو واژه «پاد» (Pod) و «برودکست» (broadcast) تشکیل شده است. منظور از پاد همان دستگاه‌های آی‌پاد است. به این معنی که پادکست محتوایی قابل حمل است و می‌توان در هر جایی به آن گوش کرد. برودکست نیز به ویژگی رادیویی پادکست‌ها اشاره دارد. بنابراین پادکست گفت‌وگوی صوتی ضبط‌شده‌ای بین یاددهنده و یادگیرنده است. پادکست حتی می‌تواند صحبت انفرادی کسی باشد که افکار و تجربیاتش را با دیگران به اشتراک می‌گذارد. موضوع پادکست‌ها نیز محدودیتی ندارد و می‌تواند درباره هر موضوعی باشد؛ از آموزش و کسب‌وکار گرفته تا گردشگری و غیره.

اشاره

در سال‌های اخیر متخصصان زیادی بر استفاده از شیوه‌های نوین در آموزش تأکید کرده‌اند. در میان تمام این روش‌ها، پادکست‌ها ویژگی‌های منحصر به فردی دارند. پادکست را می‌توان در هر مکان و زمانی گوش کرد. افراد پرمشغله‌ای که فرصت رفتن به کلاس یا مطالعه کتاب را ندارند، می‌توانند از پادکست بهترین استفاده را ببرند. همچنین پادکست‌ها از تنوع بالایی برخوردارند و همین ویژگی باعث شده است که معلمان بسیاری مشتاق به بهره‌گیری از انواع آن‌ها در کنار تدریس خود باشند. از آنجایی که در سال‌های اخیر، پادکست‌های زیادی با موضوع‌های متنوع تولید شده‌اند، همین امر دست معلم و یادگیرنده را در انتخاب پادکست باز می‌گذارد.

کلیدواژه‌ها: پادکست، پادکچر، صدا، فایل صوتی

چگونه پادکست گوش کنیم؟

دنبال کردن و شنیدن پادکست‌ها ابتدا کار سختی نیست. کافی است یادگیرندگان یکی از اپلیکیشن‌های «پادکچر» را دانلود کنند و در آن، به دنبال «پادکست» محبوب خود بگردند.

پادکچر چیست؟

پادکچرها نرم‌افزارهای اختصاصی برای دنبال کردن و شنیدن پادکست هستند که یافتن و شنیدن پادکست‌ها را تسهیل می‌کنند. به عبارت بهتر، با در اختیار داشتن یکی از نرم‌افزارهای «دریافت پادکست» (podcatcher) می‌توان به انبوهی از پادکست‌های رایگان در موضوع‌های متنوع دست یافت و از آن‌ها بنا بر نیاز خود استفاده کرد (وایت، ۲۰۰۹).

به همین راحتی!

پادکست گوش کردن خیلی آسان‌تر از آن چیزی است که فکرش را بکنید. می‌توان فایل‌های صوتی را جست‌وجو کرد و فقط با فشردن دکمه «پخش صدا» شنید. به عبارت دیگر، پادکست‌ها محبوب‌ترین نوع شنیدن محتواهای صوتی در حین رفت‌وآمدهای روزمره هستند. پادکست برای زندگی‌های شلوغ امروزی ساخته شده است و کاربری آسانی دارد. می‌توان آن‌ها را یکی‌یکی دانلود و بعداً به صورت آفلاین گوش داد.

«پلی‌لیست» یا همان «فهرست پخش» بیشتر پادکست‌ها دارای مقدمه‌ای صوتی است که موضوع‌های پوشش داده شده را معرفی می‌کند و از این طریق می‌توان تا حدودی به محتوای کلی مجموعه پی برد. همچنین، هر فایل عنوان مختص به خودش را دارد که فکر یا ایده غالب گفت‌وگو را توضیح می‌دهد. به این ترتیب یادگیرنده به راحتی می‌تواند پادکست مورد علاقه خود را از بین پادکست‌های متفاوت تشخیص دهد.

مشخصه‌های پادکست

ویژگی‌های متعددی را می‌توان برای پادکست‌ها برشمرد. به واقع، به دلیل همین ویژگی‌های جذاب است که سرعت رشد بالایی دارند. در ادامه، چند ویژگی پادکست‌ها که آن‌ها را ممتاز می‌کنند مرور می‌کنیم:

« پادکست‌ها اغلب رایگان هستند.

« استفاده از پادکست راحت و آسان است.

« پادکست‌ها می‌توانند تنوع موضوعی بالایی داشته باشند.

پادکست ≠ مقاله صوتی

یکی از بزرگ‌ترین اشتباهاتی که در تعریف پادکست رخ می‌دهد، یکسان دانستن آن با سایر انواع محتواهای صوتی است. محتوای صوتی انواع متفاوتی دارد که به صورت فهرست‌وار می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

« مقاله صوتی

« کتاب صوتی

« رادیو آفلاین

« پادکست

و ...

پادکست یکی از انواع محتوای صوتی است که مشخصاً با بقیه تفاوت‌های ماهوی و فنی دارد. مقاله صوتی، همان‌طور که از نامش پیداست، نسخه شنیداری یک مقاله است که گوینده عیناً متن را روایت می‌کند و به خواننده کمک می‌کند که به جای خواندن متن، نسخه صوتی را بشنود [مجیدی قهرودی و گلستانی، ۱۳۹۰: ۵۸-۱۹].

به نظر می‌رسد به اندازه کافی از راحتی کار با پادکست گفته باشیم! حال نوبت به بررسی این پدیده در محافل آموزشی می‌رسد. پادکست‌ها به شرحی که رفت می‌توانند در خدمت آموزش معلم و یادگیری دانش‌آموز قرار گیرند. بسیاری از مقاصد آموزشی از طریق پادکست‌های از قبل آماده قابل تحقق هستند. برای آن دسته از اهداف آموزشی هم که پادکستی وجود ندارد، به سهولت می‌توان پادکست تهیه و تولید کرد؛ حتی در سطح مبتدی و برای استفاده دانش‌آموزان به‌عنوان گروه هدف.

کار بست پادکست

به کارگیری پادکست‌ها توسط یادگیرندگان در واقع آمیزه‌ای از آموزش و سرگرمی است و مشتاقان یادگیری و ارتقای فردی تفاوت خاصی بین این دو نمی‌بینند. با پادکست گوش کردن، هم اطلاعات جدید یاد گرفته می‌شود و هم انگیزه به وجود می‌آید. پادکست‌ها را می‌توان روی دستگاه‌های متفاوت مانند تلفن همراه، لپ‌تاپ، تبلت و سایر دستگاه‌های دیجیتال قابل حمل اجرا کرد. حتی می‌توان تلفن‌های همراه را به بلندگوی ماشین وصل کرد یا فایل‌ها را روی فلش ریخت و در حین رانندگی پادکست گوش داد.

عملکرد پادکست به این شکل است که یک نفر (تولیدکننده پادکست) آن را تولید می‌کند و فایل صوتی ایجاد شده را در سایت‌های معتبری که کار آن‌ها میزبانی پادکست است، «آپلود» می‌کند. سپس این سایت‌ها لینکی برای پادکست آپلود شده به تولیدکننده ارائه می‌دهند که یادگیرندگان با این لینک می‌توانند به آن پادکست دسترسی پیدا کنند و محتوای آن را مورد استفاده قرار دهند.

نهایت استفاده را ببرید!

اینکه چقدر می‌توان از یک پادکست بهره برد، به انگیزه اصلی یادگیرنده برای گوش دادن به آن پادکست بستگی دارد. چنانچه یادگیرنده قصد داشته باشد گوشه‌ای از وقتش را به یادگیری مفاهیم و ایده‌های جدید اختصاص دهد، فقط کافی است یک فنجان چای بریزد و هدفون خود را روی گوش بگذارد و هرچه را هم که یاد می‌گیرد، در دفترچه یادداشت خود بنویسد. برای اینکه آنچه یاد گرفته می‌شود در ذهنش بنشیند، می‌تواند فایل پادکست‌های مدنظر را چندین بار گوش دهد. پادکست گوش کردن با دوستان نیز فرصت خوبی برای به اشتراک گذاشتن تجربیات یادگیری و گفت‌وگو پیرامون مباحث مطرح شده است.

پله پله تا ایجاد عادت

به منظور ایجاد عادت به گوش دادن به پادکست، درست مانند سایر عادت‌ها، نیازمند مداومت در این اقدام هستیم. هرچه ایجاد عادت‌های جدید برای یادگیرنده کم‌زحمت‌تر باشد، احتمال بیشتری وجود دارد که به آن عادت‌ها پایبند بماند. نکته اینجاست که پادکست گوش کردن را نباید به‌زور در برنامه روزانه مخاطب گنجانده، بلکه باید از زمان‌های مرده و بی‌استفاده‌ای که در طول روز دارد، استفاده کرد. مثلاً وقتی در صف انتظار هستیم، وقتی استراحت می‌کنیم و کار خاصی نداریم یا حتی وقتی به انجام امور روزمره‌ای که نیازی به تمرکز ندارند، مشغولیم، می‌توانیم پادکست گوش کنیم تا هم چیزی یاد بگیریم و هم وقت مفردتر سپری شود.

نکته خیلی مهم

لزوماً این‌گونه نیست که پادکست‌ها را باید با حواس جمع گوش داد. چون پادکست‌ها صوتی هستند، یادگیرندگان می‌توانند آن‌ها را در پس‌زمینه فعالیت‌های دیگری که به تمرکز کامل نیاز ندارند، گوش کنند. در واقع پادکست‌ها انجام کارهای تکراری و کسل‌کننده را لذت‌بخش‌تر می‌کنند و به نوعی غذای فکر محسوب می‌شوند. فردی که برای رشد و توسعه آموزشی خود وقت کافی ندارد و فرصت زیادی برای شرکت در دوره‌های آموزشی پیدا نمی‌کند، پادکست گوش کردن می‌تواند ترفند آسانی برای یادگیری و رشد فردی او باشد.

پادکست و گوشمندی کارآمد

به منظور ایجاد گوشمندی کارآمد مراحل زیر را دنبال کنید:

- ☞ هر روز به پادکست‌ها گوش دهید و این عادت را به راحتی در خود پرورش دهید.
- ☞ پادکست‌هایی را پیدا کنید که برای شما جالب باشند و سعی کنید موردی را انتخاب کنید که به علاقه‌های شما پاسخ می‌دهد.
- ☞ به پادکست‌هایی گوش کنید که زیرنویس دارند. این به شما کمک می‌کند، کلمه‌ها و عبارات‌های جدید را به سرعت در متن پیدا کنید و ساختار انواع متفاوت جمله را درک کنید.
- ☞ پس از گوش دادن به پادکست با متن، در مرحله بعدی سعی کنید بلون متن این کار را انجام دهید. این کار مهارت گوش دادن شما را توسعه می‌دهد.

منابع

۱. مجیدی قهرودی، نسیم و گلستانی، کبری (۱۳۹۰). «پادکست و روابط عمومی الکترونیک». مجله مطالعات رسانه‌ای. سال ۶ شماره ۱۳.
2. White, BT (2009). Analysis of students' downloading of online audio lecture recordings in a large biology lecture course. Journal of College Science Teaching. 38(3): 23-27.